

Izvještaj o radu za 2024 godinu

Kalesija, januar 2025.

09.01.2025. godine
080 - 01/25

SADRŽAJ

I UVODNI DIO	3
II REZULTATI IZBORA ZA ORGANE VLASTI U OPĆINI KALESIJA PO OSVOJENIM MANDATIMA.	4
III PREDIZBORNE AKTIVNOSTI OIK-e I IZBORNI DAN.	7
IV IZMJENE IZBORNOG ZAKONA U 2024. GODINI.	11
V SANKCIJE ZA KRŠENJE IZBORNOG ZAKONA BIH.	16
VI SARADNJA OPĆINSKE IZBORNE KOMISIJE SA DRUGIM ORGANIMA.	17
VII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	17
VIII LITERATURA.....	18

Na osnovu Izbornog zakona Bosne i Hercegovine¹ i Odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2024. godine², dana 06.10.2024. održani su Lokalni izbori u BiH za sljedeće nivoe vlasti:

- Općinska vijeća u FBiH,
- Skupštine opština u RS,
- Načelnike općina u BiH,
- Gradska vijeća u FBiH,
- Skupštine gradova u RS,
- Gradonačelnike u BiH i
- Skupštinu Brčko distrikta BiH.

Na izborima u BiH je učestvovalo **296 političkih subjekata**³ i to:

VRSTA POLITIČKOG SUBJEKTA	BROJ
Političke stranke	110
Nezavisni kandidati	76
Koalicije	58
Liste nezavisnih kandidata	9
Nezavisni kandidati za NM	43
UKUPNO	296

U izbornoj jedinici 080A Kalesija na izborima učestvovalo je **14 političkih subjekata** po nivoima kako slijedi:

IZBORNI NIVO	BROJ
Općinski načelnik	6
Općinsko vijeće	
a) Ovjereni politički subjekti	9
b) Pripadnici nacionalnih manjina	4
Ukupan broj kandidata za nivo Općinsko vijeće	242

Tabela 1. Broj registrovanih birača⁴:

Bosna i Hercegovina	
Redovni	3.213.970
Odsustvo	5911
Lično	15.216
Iz inostranstva	43.535
	3.278.632

Tabela 2. Broj birača⁵

Općina Kalesija	
Redovni	33.989
Odsustvo	5
Lično	8
Iz inostranstva	345
DKP	25
	34.372

¹ Izborni zakon BiH Službeni glasnik BiH broj: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 i 31/24

² Odluka o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2024. godine Službeni glasnik BiH broj: 31/24

³ www.izbori.ba

⁴ www.izbori.ba

⁵ www.izbori.ba

REZULTATI IZBORA ZA ORGANE VLASTI U OPĆINI KALESIJA PO OSVOJENIM MANDATIMA

Nakon potvrđivanja i objavljivanja rezultata lokalnih izbora održanih 06.10.2024. godine, potvrđeni rezultati izbora u općini Kalesija po osvojenim mandatima su:

NAČELNIK OPĆINE

Mujkanović Nermin - SDA

OPĆINSKO VIJEĆE

1. Stranka demokratske akcije – SDA12 mandata
2. Socijaldemokratska partija BiH – SDP 4 mandata
3. Narod I pravda – NIP3 mandata
4. Pokret demokratske akcije – PDA.....2 mandata
5. Bosanskohercegovački zeleni – BH ZELENI...2 mandata
6. Demokratska fronta – DF.....1 mandat
7. Socijaldemokrate BiH – SD BiH...1 mandat
8. Narodni evropski savez BiH – NES BiH.....1 mandat
9. Nacionalna manjina – Mirnes Ajanović – BOSS – Bosanska stranka.1 mandat

Odziv birača

Ukupan odziv birača na Lokalnim izborima u Bosni i Hercegovini bio je 50,00% (1.577.653 od 3.155.316), od toga je u Federaciji BiH izašlo na izbore 47,00% (896.772 od 1.907.718), a u Republici Srpskoj 55,00% (643.456 od 1.166.215).⁶

Odziv birača koji su izašli na izbore u općini Kalesija bio je 50,08% (16480 od 33120)⁷. (Podaci se odnose na redovna biračka mjesta).

Biračka mjesta

Pod biračkim mjestom i njegovom okolinom smatra se samo biračko mjesto, kao i prostor u krugu od 50 metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.⁸

Općinska izborna komisija Kalesija (u daljem tekstu „OIK“) za Lokalne izbore 2024. godine je formirala dva tipa biračkih mjesta⁹ i to:

- ☒ Redovno biračko mjesto – na kojem biračko pravo ostvaruju birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta.
- ☒ Biračko mjesto za glasanje u odsustvu – biračko pravo ostvaruju raseljene lica kod kojih se osnovna izborna jedinica, razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta,

Na biračkom mjestu u odsustvu su glasali i birači koji imaju pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićima, a to pravo su mogli ostvariti birači koji su upisani u izvod iz CBS za glasanje izvan BiH a na dan održavanja izbora se zateknu u zemlji, kao i redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz CBS a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12. Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno, dokaz o entitetskom državljanstvu u Brčko distriktu BiH.

Biračko mjesto za glasanje „lično“ pridruženo je redovnom biračkom mjestu 080A001.

⁶ www.izbori.ba

⁷ www.izbori.ba

⁸ Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

⁹ Službena evidencija OIK Kalesija

- Mobilni timovi – pravo glasanja mogli ostvariti birači vezani za domove, hospitalizirana lica, lica u gerijatrijskim i sličnim ustanovama koji zbog starosti bolesti ili iznemoglosti nisu bila u stanju glasati na redovnom biračkom mjestu, te birači koji su mogli glasati u zatvorima i pritvorskim jedinicama.

Tabela 3. Broj biračkih mjesta

Redovni	50
Odsustvo	1
Mobilni tim	2
	53

Birački odbori

Organi za provođenje izbora su¹⁰:

- Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine,
- Entitetske/kantonalne izborne komisije
- Gradske/općinske izborne komisije i Izborna komisija Brčko distrikta BiH
- Birački odbori

Birački odbor je organ za provođenje izbora i sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.

Imenovanje, predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora vrši Centralna izborna komisija BiH, a imenovanje članova i zamjenika članova biračkih odbora vrše općinske / gradske izborne komisije.

Tabela 4. - Pregled donošenja Rješenja o imenovanju članova i zamjenika članova biračkih odbora u izbornoj jedinici 080 Kalesija¹¹

Rješenje o imenovanju članova i zamjenika članova biračkih odbora u izbornoj jedinici 080 Kalesija 19.08.2024.		I Izmjena 17.09.2024.	II izmjena 18.09.2024.	III Izmjena 05.10.2024.	IV Izmjena 06.10.2024.	CIK BiH dostavljeno kandidata za Predsjednike/ zamjenike
OIK Kalesija	29 članova	17 članova	2 člana	4 člana	1 član	4 predsjednika
	29 zamjenika članova	48 zamjenika članova	3 zamjenika člana	5 zamjenika članova	1 zamjenik člana	50 zamjenika predsjednika
Ukupno angažovano lica sa rezervne liste kvalifikovanih kandidata						193

10 Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 i 31/24), Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24, 43/24), Pravilnik o postupku imenovanja i razrješenja biračkih odbora za Lokalne izbore u Bosni i Hercegovini 2024. godine. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24)

11 Službena evidencija OIK Kalesija

Tabela 5. Birački odbori 2024. godine

BIRAČKI ODBORI 2024. GODINE	BM	Predsjednik	Zamjenik	Članovi	Zamjenici	UKUPNO
Broj biračkih odbora sa 5 članova	48	1	1	4	4	480
Broj biračkih odbora sa 3 člana	3	1	1	2	2	18
Broj mobilni timova	2	1	1	2	2	12
SVEUKUPNO						510

OIK Kalesija je provodeći postupak imenovanja biračkih odbora za provođenje Lokalnih izbora nailazila na poteškoće koje teško može samostalno riješiti.

Naime, nakon žrijebanja i dodjele mjesta političkim subjektima koji imaju pravo na mjesta u biračkim odborima na lokalnim izborima 2024 godine (u daljem tekstu „PS“) za izbore u izbornoj jedinici Kalesija jedan PS nije dostavio sledujuće kandidate za članove biračkih odbora i njihove zamjenike.

OIK je imenovala nedostajuće članove i zamjenike članova biračkih odbora na način da je:

- na biračka mjesta na koja politički subjekt nije dostavio prijedloge, imenovala članove biračkih odbora i njihove zamjenike iz evidencije lica koja su ranije učestvovala u radu biračkih odbora i koja su se javila na raspisani javni oglas.

U svrhu obezbjeđenja dovoljnog broja lica iz vlastite evidencije, OIK je 3x putem medija uputila Javni poziv za lica za angažovanje za rad u biračkim odborima¹² i na taj način obezbijedila određen broj lica i uspjela donijeti Rješenje o imenovanju članova biračkih odbora i njihovih zamjenika za biračka mjesta u izbornoj jedinici 080 Kalesija.

U provođenju obuke članova biračkih odbora i njihovih zamjenika očekivao se odustanak velikog broja navedenih na imenovane pozicije.

Zainteresovanih za rad u biračkim odborima je sve manje i samim tim otežano je imenovanje biračkih odbora nakon obuke i testiranja kandidata, obzirom da samo uspješni kandidati mogu biti imenovani za rad u biračkim odborima.

Iz svega navedenog, a uzimajući u obzir odredbe člana 1.11. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine koji propisuje.

“Svi organi vlasti na svim nivoima i zvaničnici u Bosni i Hercegovini i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH obavezni su pomagati organima nadležnim za provedbu izbora”.

OIK se Zahtjevom za pomoć obratila Općinskom načelniku za angažovanje administrativnog osoblja općine - državnih službenika i namještenika, Javnim ustanovama i Javnim preduzećima za angažovanje uposlenika, Zavodu za zapošljavanje za angažovanje nezaposlenih lica, MSŠC Kalesija za angažovanje učenika završnih razreda srednjih škola u članstvu u biračkim odborima kako bi uspješno proveli sve izborne radnje prije, na izborni dan kao i postizborne aktivnosti.

Odustajanje od članstva u biračkim odborima

Primjetan je veliki broj odustajanja od članstva u biračkim odborima

Razlozi odustajanja su višestruki – nezadovoljstvo visinom naknade, puno obaveza i dolazaka da bi se stekao status člana/zamjenik, obaveze po osnovu radnog odnosa 06.10.2024. godine, obaveze koje su u međuvremenu nastale a nije se za iste znalo kad se prihvatalo da se bude prijedlog

¹² Službena evidencija OIK Kalesija

člana/zamj. BO, bez navođenja razloga, strah od odgovornosti, ne žele da učestvuju u izbornom procesu,...

Problem odustajanja od članstva u biračkim odborima nakon imenovanja sve do izbornog dana kao i posljedice koje mogu proizaći iz navedenog, previše je složen i ozbiljan i isti treba normativno urediti na drugačiji način jer općinske izborne komisije ovaj problem ne mogu same rješavati.

PREDIZBORNE AKTIVNOSTI OIK-e

I IZBORNI DAN

OIK je na osnovu Izbornog zakona BiH¹³, podzakonskih akata CIK BiH i Plana rada OIK¹⁴ za 2024. godinu izvršila neophodne pripreme i obavila sve aktivnosti u cilju što uspješnije realizacije izbora na području općine Kalesija.

OIK je provela sledeće aktivnosti:

1. Izrada plana rada oik;
2. Ažuriranje biračkog spiska (bs);
3. Utvrđivanje broja i lokacija bm;
4. Distribucija privremenih biračkih spiskova (pbs);
5. Imenovanje, obuka, provjera znanja i certificiranje bo, priprema i izrada akreditacija za sve članove bo;
6. Edukacija i informisanje birača, ciljnih grupa i političkih stranaka;
7. Akreditovanje posmatrača na bm;
8. Prijem i distribucija izbornog materijala;
9. Aktivnosti predviđene izbornim zakonom i podzakonskim aktima vezane za izborni dan;
10. Postizborne aktivnosti

Za realizaciju navedenih aktivnosti OIK je redovno održavala sjednice, a zavisno od ukazane potrebe bila je i u stalnom zasijedanju, kako bi pravovremeno izvršila poslove iz Zakonom joj utvrđene nadležnosti.

U cilju što uspješnijeg provođenja izbornih radnji, OIK je provela niz drugih aktivnosti kao što su:

1. Održavanje sastanaka s predstavnicima političkih subjekata

Prije svake značajnije aktivnosti, OIK je održavala sastanke s predstavnicima PS ovjerenih za učešće u izbornoj jedinici 080 Kalesija kako bi istima pružila sve neophodne informacije o sledejućoj aktivnosti, a takođe i obezbijedila potrebne im dokumente, obrasce, a sve to u cilju da PS ne bi propustile neku radnju i time izgubili pripadajuće im pravo u izbornom procesu.

2. Dani otvorenih vrata – „Izborni sistem u BiH“

Pod pokroviteljstvom Misije OSCE-a u BiH, u saradnji s Centralnom izbornom komisijom Bosne i Hercegovine OIK je organizovala i učestvovala u realizaciji projekta Dani otvorenih vrata – „Izborni sistem u BiH“, u Kalesiji, koji se održao u okviru projekta „Unaprjeđenje integriteta izbornih procesa u BiH 2024. i 2026. godine a u skladu s preporukama ODIHR-a i međunarodnim standardima“

Svrha ovog projekta je bila da se mladim glasačima pruži uvid u osnove izbornog procesa u BiH, te ih upozna s izbornim sistemom Bosne i Hercegovine i procesom glasanja.

Takođe, održana je i simulacija glasanja na biračkom mjestu.

¹³ Izborni zakon BiH, Službeni glasnik BiH broj: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 i 31/24

¹⁴ Plan rada OIK za period 01. 01. – 31. 12. 2024. („Sl. glasnik Općine Kalesija, broj: 10/23)

3. Transparentnost u radu

Svoje radnje OIK je učinila transparentnim publikovanjem preduzetih i upoznavanjem sa narednim izbornim aktivnostima putem Neon televizije, Radio Ferala Kalesija, putem web portala "Kalesija online", "Nezavisni kalesijski portal" infoplus.ba, Zona 080 i Kalesijske novine.

Uspostavljen je press centar OIK u kome su na izborni dan bili prisutni predstavnici medija, članovi OIK, vršeno izvještavanje i dostavljanje informacija medijima, zainteresovanim političkim subjektima i kandidatima, održana press konferencija, vršen unos rezultata izbora za Načelnika općine sa biračkih mjesta u realnom vremenu.

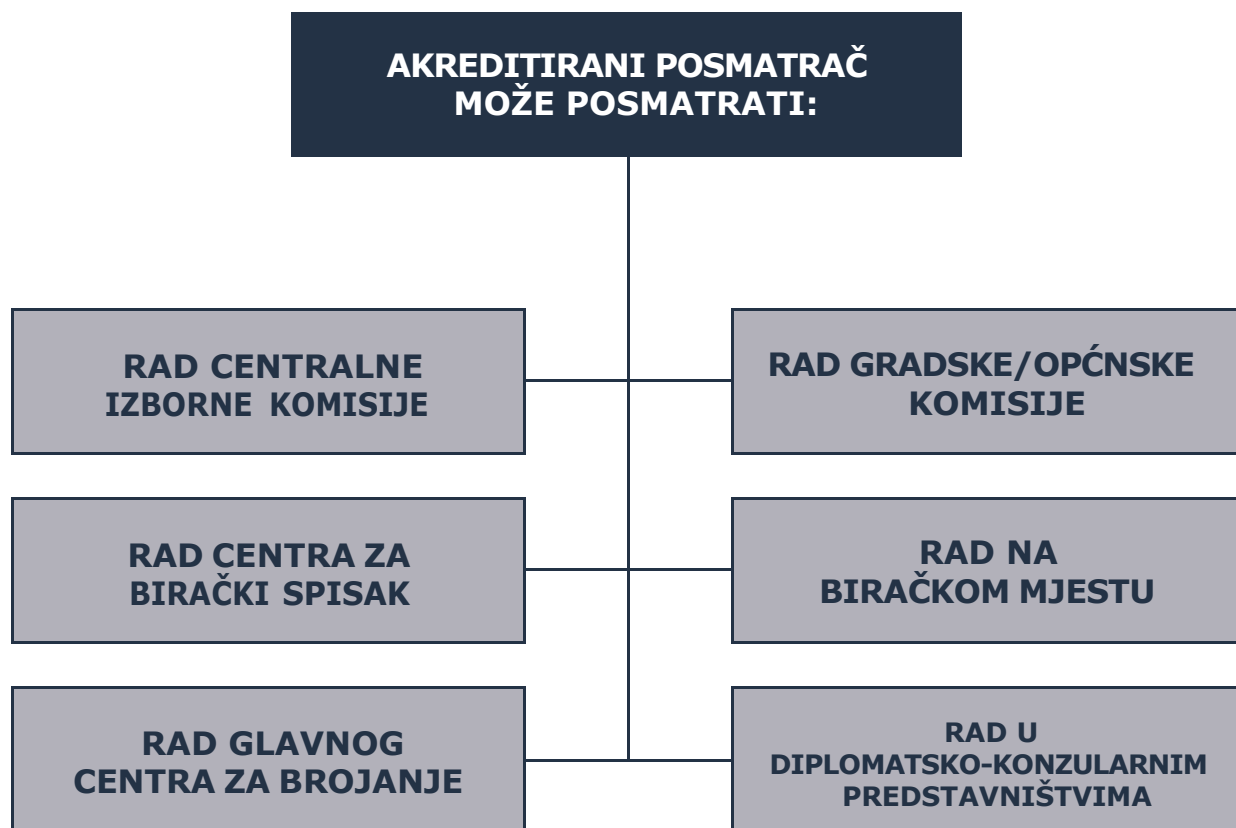
4. Izrada akreditacija

Urađene su akreditacije sa fotografijom svim predsjednicima, članovima BO i njihovim zamjenicima, uposlenicima Centra za birački spisak, licima koja su angažovana od strane OIK, koju su isti nosili prilikom vršenja pripadajuće izborne radnje.

5. Akreditovanje i edukacija posmatrača

Posmatrač¹⁵ - predstavnik političkog subjekta, udruženja i međunarodni posmatrač koji je:

- akreditiran od strane Centralne izborne komisije BiH, općinske izborne komisije,
- u skladu s odredbama uputstva o uslovima i procedurama za akreditiranje izbornih posmatrača u BiH.

¹⁵ Uputstvo o uvjetima i procedurama o akreditovanju izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini. ("Službeni glasnik BiH", broj: 27/22, 31/24 i 41/24)

Općinske izborne komisije osnovnih izbornih jedinica akreditiraju posmatrače političkih subjekata za posmatranje rada

- izborne komisije,
- centra za birački spisak,
- biračkih mjesta,
- rad mobilnog tima.
- drugih relevantnih mjesta iz njihove nadležnosti.

Općinskoj izbornoj komisiji Kalesija je podneseno 10 zahtjeva za akreditovanje posmatrača političkih subjekata a ukupno je akreditovano 380 posmatrača.¹⁶

Tabela 6. Podnijeti zahtjevi za akreditovanje posmatrača¹⁷

R.br.	Politički subjekat registrovan za Lokalne izbore općine Kalesija koji je podnio zahtjev za akreditiranje posmatrača	Broj posmatrača	Akreditovano
1.	Socijaldemokratska partija BiH - SDP	100	100
2.	Stranka demokratske akcije BiH – SDA	86	86
3.	Narod i pravda – NIP	65	65
4.	Bosanskohercegovački zeleni - BH ZELENI	42	42
5.	Demokratska fronta – DF	29	29
6.	Pokret demokratske akcije - PDA	25	25
7.	Socijaldemokrate BiH - SD	16	16
8.	NES BiH Narodni evropski savez	14	14
9.	Savez nezavisnih socijaldemokrata - SNSD	2	2
10.	Sadik Osmanović	1	1
Ukupan broj akreditovanih posmatrača ispred političkih subjekata			380

Općinska izborna komisija Kalesija je dana 02.10.2024. godine u prostorije JU BKC Alija Izetbegović Kalesija organizovala edukaciju akreditovanih posmatrača političkih subjekata ovjerenih za učešće na lokalnim izborima 2024 godine u izbornoj jedinici Kalesija.

Pozvani su svi akreditovani posmatrači, predstavnici političkih subjekata i drugi zainteresovani da prisustvuju edukaciji.

6. Prigovori i žalbe

Prigovor se podnosi na obrascu¹⁸ koji sadrži:

- mjesto, vrijeme, počinioca i kratak opis učinjene povrede,

¹⁶ Službena evidencija OIK Kalesija

¹⁷ Službena evidencija OIK Kalesija

¹⁸ Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

- odredbe Izbornog zakona BiH za koje podnosilac prigovora smatra da su povrijeđene,
- dokaze koji potvrđuju navode prigovora,
- broj telefaksa i e-maila na koji će se dostaviti odluka po prigovoru i
- potpis podnosioca prigovora.

Uz prigovor podnosilac dostavlja obrazac iz člana 5. Uputstvo¹⁹ o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama, osim ako nije ranije dostavljen izornoj komisiji kojoj se prigovor podnosi.

Potpis ovlaštenog predstavnika mora se nalaziti na obrascu deponiranih potpisa ovlaštenih predstavnika političke stranke, koalicije i liste nezavisnih kandidata za podnošenje prigovora i žalbi koji se predaje nadležnoj izornoj komisiji. Obrazac se podnosi u periodu od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.

Izborna komisija u svojoj osnovnoj izornoj jedinici ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila ponašanja iz Poglavlja 7 Izbornog zakona BiH, osim u slučaju povrede iz člana 7.2a, člana 7.3 stav (I) tačka 3) i 7), člana 7.3 stav (2) i člana 7.4 stav (1) tačka 3) Izbornog zakona BiH, o čemu odlučuje Centralna izborna komisija BiH.

Centralna izborna komisija BiH, pored prvostepene nadležnosti za odlučivanje iz stava (I) ovog člana u prvostepenom postupku odlučuje i po prigovorima uložnim zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava i povrede Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH učinjene od političkog subjekta.

Birač i politički subjekt čije je pravo Izbornim zakonom BiH povrijeđeno, može nadležnoj izornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede.

Izborna komisija dužna je razmotriti prigovor i donijeti odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka od 24 sata za dostavljanje izjašnjenja strana navedenih u prigovoru.

Na odluke izbornih komisija može se uložiti žalba Centralnoj izornoj komisiji BiH u roku od 72 sata od prijema prvostepene odluke.

Centralna izborna komisija BiH dužna je razmotriti žalbu i donijeti odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka za dostavljanje izjašnjenja iz stava (3) ovog člana.

Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine nadležan je da rješava po žalbama na odluke Centralne izborne komisije BiH.

Žalba na odluku Centralne izborne komisije BiH podnosi se putem Centralne izborne komisije BiH Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema odluke Centralne izborne komisije BiH.

Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine, kada odlučuje o primjeni ovog zakona dužan je donijeti odluku po žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

U periodu do izbornog dana, na sam izborni dan i posle izbornog dana, na sve radnje i aktivnosti u rokovima utvrđenim Izbornim zakonom u osnovnoj izornoj jedinici 080 Kalesija nije bilo prigovora na povredu izbornog procesa.

¹⁹ Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

Jedno od važnih pravila, u cilju pravilnog provođenja i sticanja povjerenja u izborni proces, je da u izornoj godini nema promjena izbornog zakonodavstva.

Nažalost, u BiH izmjena Izbornog zakona se vrše ne samo u izornoj godini već i u samoj izornoj noći, a što ima višestruko štetne posljedice.

Visoki predstavnik u Bosni i Hercegovini Christian Schmidt, u godini održavanja lokalnih izbora, je nametnuo Paket za poboljšanje integriteta izbornog procesa imajući u vidu nespremnost domaćih vlasti da isprave ozbiljne nedostatke u izbornom procesu.

Christian Schmidt²⁰ je takođe na dan općih izbora u Bosni i Hercegovini 2. oktobra 2022. godine, prvi put nametnuo izmjene Izbornog zakona BiH, kao i Ustava Federacije BiH.

Te odluke su se odnosile na povećanje broja delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, jednom od dva zakonodavna doma u ovom entitetu, čiji je cilj bilo poboljšanje funkcionalnosti entiteta i osiguranje blagovremenog provođenja izbornih rezultata.

Od izbornih radnji pomenut ćemo neke od značajnih novina u izbornom procesu 2024 godine:

- način imenovanja predsjednika biračkih odbora i njihovih zamjenika,
- pravo na popunjavanje mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora,
- Oik je vršila žrijebanje za dodjele pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora,
- dostava materijala biračkim odborima na biračka mjesta od strane OIK pa ćemo napraviti poseban osvrt na te radnje, kao i na
 - dostavu izbornog materijala,
 - sigurnost izbornog materijala i
 - unos, obrada i kontrola izbornih rezultata.

1. Imenovanje predsjednika biračkih odbora i njihovih zamjenika

Pravilnikom o postupku imenovanja i razrješenja biračkih odbora za Lokalne izbore u BiH 2024. godine²¹ ("u daljem tekstu „Pravilnik”), između ostalog, propisano je da Centralna izborna komisija BiH vrši selekciju i imenovanje kao i evidenciju, edukaciju, sertifikaciju i ocjenjivanje predsjednika i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora.

Da bi bili imenovani, kandidat za predsjednika i kandidat za zamjenika predsjednika biračkog odbora, pored ispunjavanja uslova iz člana 2.2 i 2.3 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, ne smiju biti članovi političke stranke niti obavljati dužnost u organima političke stranke, udruženja ili fondacije organizaciono ili finansijski povezanim s političkom strankom, niti smiju biti uključeni u bilo kakve aktivnosti političke stranke i moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoje dužnosti na politički nepristrasan način.

Izjavu o ispunjenosti navedenih uslova iz prethodnog stava, pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću potpisuje i kod nadležnog općinskog organa ili kod izborne komisije osnovne izborne jedinice, ovjerava i u postupku po Javnom konkursu podnosi kandidat za predsjednika i kandidat za zamjenika predsjednika biračkog odbora.

Pored kriterija iz člana 8. Pravilnika, kandidat za predsjednika, odnosno kandidat za zamjenika predsjednika biračkog odbora mora ispunjavati propisane posebne kriterije.

Javni konkurs za imenovanje predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora obavezno se objavljuje na internet stranici i na društvenim mrežama Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Pored navedene objave javni konkurs se obavezno objavljuje:

- a) na javnim elektronskim medijima u skladu sa članom 16.9 stav 1. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;
- b) na zvaničnoj web stranici izborne komisije osnovne izborne jedinice kao i web stranici općine/grada,

²⁰ Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu

²¹ Pravilnik o postupku imenovanja i razrješenja biračkih odbora za Lokalne izbore u Bosni i Hercegovini 2024. godine. ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

Obrazac za prijavu na javni konkurs iz člana 10. Pravilnika sa pratećom dokumentacijom, kandidat za predsjednika biračkog odbora odnosno zamjenika predsjednika biračkog odbora dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH putem aplikacije za prijavu.

Centralna izborna komisija BiH vrši pregled pristiglih prijava i sačinjava listu prijavljenih kandidata, koja uključuje podatke o blagovremernosti prijave, te ispunjenosti općih i posebnih kriterija propisanih ovim Pravilnikom.

Kandidati za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora sa liste prijavljenih kandidata iz Pravilnika, pristupaju preliminarnom testiranju, ukoliko Centralna izborna komisija BiH odluči da se pristupi preliminarnom testiranju koje je obavezno za sve prijavljene kandidate, ali negativni rezultat preliminarnog testiranja nije eliminatoran.

Centralna izborna komisija BiH obučava i formira tim instruktora, zaduženih za obuku kandidata za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora koji zadovoljavaju opće i posebne uslove konkursa i koji su pristupili preliminarnom testiranju.

Tim instruktora nakon završene obuke, vrši obuku kandidata za predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora o čemu blagovremeno obavještavaju kandidate.

Nakon završene obuke kandidati za predsjednika/zamjenika biračkog odbora, pristupaju provjeri znanja, odnosno testiranju a ukoliko nakon završenog testiranja, ne bude dovoljno kandidata koji su zadovoljili test, izvršit će se dodatna obuka i ponovno testiranje.

U slučaju da nakon procedura propisanih ovim Pravilnikom, neko od mjesta predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora ostane upražnjeno, imenovanje na ta mjesta će se u izuzetnom slučaju, obaviti po proceduri iz člana 2.19. stav 5. do 16. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Popunjavanje upražnjenih mjesta predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora vrši OIK sa rezervne liste za tu izbornu jedinicu, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH. Ovaj način popune upražnjenih biračkih mjesta, je privremenog karaktera i primjenjuju se isključivo za Lokalne izbore 2024. godine.

Listu kandidata za imenovanje na mjesto predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora sačinjava Centralna izborna komisija BiH, u periodu između dva izborna ciklusa putem jednog ili više javnih konkursa.

Na odluku o imenovanju predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora može se uložiti prigovor Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 72 sata od sata objave na internet stranici Centralne izborne komisije BiH²², a kojom je odlučeno o prigovoru je pravosnažna i protiv nje se ne može uložiti žalba.

Centralna izborna komisija BiH razrješava predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora ukoliko naknadnim provjerama utvrdi postojanje netačnosti i neistinitosti uvjeta za imenovanje predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora predviđenim Izbornim zakonom BiH i odredbama ovog Pravilnika, a imenovanim predsjednicima/zamjenicima predsjednika biračkih odbora dodjeljuje certifikate.

Predsjednici/zamjenici predsjednika biračkog odbora koji su dobili certifikat dužni su učestvovati u kontinuiranoj obuci ostalih članova biračkih odbora, koju organizuje izborna komisija osnovne izborne jedinice.

22 Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

2. Pravo na popunjavanje mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora

Za izborni ciklus Općih izbora mjesto člana biračkog odbora i zamjenika člana biračkog odbora se popunjava na prijedlog političkog subjekta zastupljenog u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske, koji je dobio mandat u trenutku potvrđivanja rezultata Općih izbora u prethodnom izbornom ciklusu.

Za izborni ciklus lokalnih izbora, mjesta člana biračkog odbora i zamjenika člana biračkog odbora za svaku od osnovnih izbornih jedinica, se popunjava na prijedlog političkih subjekata u Općinskom vijeću/skupštini opštine, a koji je dobio mandat u trenutku potvrđivanja rezultata Lokalnih izbora u prethodnom izbornom ciklusu.²³

3. Žrijebanje i dodjele pozicija članova i zamjenika članova biračkog odbora

OIK je vršila i žrijebanje²⁴ i primijenila je novi način dodjele pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora političkih subjekata za Lokalne izbore 2024. godine.

Politički subjekti su imali pravo da učestvuju u postupku žrijebanja za dodjelu pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora i pod uslovom da imaju ovjerenu listu Općinsko vijeće za Lokalne izbore 2024. godine.

Dana 06.08.2024. godine izvršeno je žrijebanje i dodjela mjesta u biračkim odborima političkim subjektima koji imaju pravo dostavljati prijedloge za članove/zamjenike biračkih odbora na Lokalnim izborima 2024. godine u izornoj jedinici Kalesija.²⁵

OIK je članove i zamjenike članova biračkih odbora imenovala na način da je na prvo biračko mjesto koje je dobio politički subjekt, imenovala člana i njegovog zamjenika iz tog političkog subjekta. Ovim postupkom je izborna komisija imenovala sve članove i sve zamjenike članova tog političkog subjekta.

Ako politički subjekt nije dostavio ili nije dostavio dovoljno kandidata za članove i zamjenike članova biračkih odbora OIK je samostalno imenovala članove i zamjenike članova biračkih odbora sa rezervne liste edukovanih kandidata za članstvo u biračkom odboru.

4. Dostavljanje izbornog materijala OIK i biračkim odborima

Centralna izborna komisija BiH odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i sigurnost izbornog materijala dok je ne preuzme Općinska izborna komisija (u daljem tekstu »OIK«) Izborni materijal se generalno dijeli u dvije grupe:²⁶

- osjetljivi izborni materijal - glasački listići, obrasci koji se koriste na biračkom mjestu (ZARBO, BS, BSO,BSN, BSM, ZR i dr.) i izvodi iz konačnog Centralnog biračkog spiska po biračkim mjestima i
- ostali izborni materijal - kandidatske liste i dio potrošnog izbornog materijala (poster,oznake zabrana, izvodi iz KZ, glasačke kabine i dr.).

Dostavljanje izbornog materijala OIK vrši se u sljedećim rokovima: osjetljivi izborni materijal najkasnije tri dana prije dana održavanja izbora, a ostali izborni materijal najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

OIK je donijela plan predaje izbornog materijala biračkim odborima prema kome je svim biračkim odborima na biračka mjesta više od 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta, dostavila cjelokupan izborni materijal.²⁷

23 Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24, 43/24), Pravilnik o postupku imenovanja izražavanja biračkih odbora za Lokalne izbore u Bosni i Hercegovini 2024. godine. ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

24 Uputstvo o žrijebanju političkih subjekata za mjesta u biračkom odboru. ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24)

25 Službena evidencija OIK Kalesija

26 Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24, 43/24)

27 Službena evidencija OIK Kalesija

Dostava izbornog materijala je na biračka mjesta vršena putem 3 (tri) kombi vozila, a primopredaju istog sa biračkim odborima vršili su članovi OIK.

5. Sigurnost izbornog materijala

U cilju prijema i sigurnosti izbornog materijala, OIK je u saradnji sa Općinskim vijećem, Načelnikom općine i ovlaštenim licima MUP TK PU Kalesija osigurala adekvatan prostor za skladištenje i preduzela sve mjere fizičke i sigurnosne zaštite tog materijala.

Nakon preuzimanja izbornog materijala OIK je odgovorna za njegovu sigurnost i zaštitu.²⁸

Birački odbor je odgovoran za sigurnost od trenutka prijema izbornog materijala do završetka svojih dužnosti i uručenja izbornog materijala OIK nakon zatvaranja biračkog mjesta.

Od prijema osjetljivog izbornog materijala i smještaja u salu Općinskog vijeća obezbijeđena je 24 satna zaštita istog od strane pripadnika PU Kalesija i uposlenika Općine Kalesija (portir).

Sigurnost izbornog materijala obezbijeđena je od strane pripadnika PU Kalesija na sledeći način:

- od prijema osjetljivog izbornog materijala i smještaja u salu Općinskog vijeća obezbijeđena je 24 sata zaštita istog sve do njegovog preuzimanja od strane Centralne izborne komisije BiH,
- na biračkim mjestima u kojima se odvijao proces glasanja prije dostave izbornog materijala su prethodno izvršene odgovarajuće provjere i zaštita tog prostora i od tog trenutka pripadnik policije je bio prisutan na biračkom mjestu sve do povrata izbornog materijala sa biračkih mjesta do sjedišta OIK,
- prilikom predaje izbornog materijala biračkim odborima i transporta do biračkog mjesta kao i prilikom povrata izbornog materijala sa biračkih mjesta do sjedišta OIK sve se odvijalo uz prisustvo predstavnika policije.

Na navedeni način zaštite izbornog materijala od strane uposlenika PU Kalesija, preduzetih mjera OIK, kao i 24 satno prisustvo uposlenika općine Kalesija (portir), obezbijeđena je potpuna sigurnost i zaštita izbornog materijala i time onemogućena bilo kakva mogućnost zloupotebe istog.

Pripadnici PU Kalesija su radnjama obezbjeđenja sigurnosti izbornog materijala u potpunosti odgovorili zadatku, pokazali visok nivo profesionalnosti, kvaliteta i timskog rada i time dali veliki doprinos uspješnom provođenju izbora na području općine Kalesija.

Ovo posebno dobija na značaju uzevši u obzir činjenicu nedostatka i nepopunjenosti propisanih i potrebnih radnih mjesta u PU Kalesija.

6. Dostavljanje izbornog materijala sa biračkih mjesta,

Birački odbori po zatvaranju biračkog mjesta u 19:00 sati na izborni dan dužni su da najkasnije 12 sati po zatvaranju biračkih mjesta prebroje sve glasačke listiće i predaju zapisnike sa rezultatima glasanja kao i ostali izborni materijal OIK.²⁹

S ciljem bržeg pribavljanja rezultata OIK je angažovala i ovlastila osobe koje su sa redovnih biračkih mjesta preuzeli vjerodostojne izborne rezultate od biračkog odbora.

- Nakon što je od biračkog odbora dobila svu dokumentaciju i materijale za izbore, OIK je, objedinila izborne rezultate sa svih redovnih biračkih mjesta u općini Kalesija, objavila ih na oglasnoj tabli u općini,
- dostavila zapisnik sa objedinjenim izbornim rezultatima općini Kalesija kao i sve originalne zapisnike sa svih redovnih biračkih mjesta Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

²⁸ Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24, 43/24)

²⁹ Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24, 43/24)

7. Unos, obrada i kontrola izbornih rezultata

OIK je blagovremeno donijela Rješenje o imenovanju kontrolora izbornih rezultata, supervizora izbornih rezultata, administratora unosa izbornih rezultata i referenata unosa izbornih rezultata za Lokalne izbore 2024. godine.³⁰

Za postupak unosa i pravilnog objedinjavanja rezultata izbora, izborna komisija je osigurala 3 računara za unos rezultata sa biračkih mjesta, te dodatno računar za administratora izbornih rezultata, kao i računar za kontrolora i supervizora izbornih rezultata. Svi računari su bili umreženi.

Unos, obrada i kontrola rezultata vršena je kroz aplikaciju JIIS BiH³¹.

Nakon izvršenih svih korekcija, kontrolor izbornih rezultata, podnio je OIK o svim biračkim mjestima na kojima su utvrđene određene nepravilnosti a za koje je propisano obavezno otvaranje vreća sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata na biračkim mjestima.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donijela je Naredbu³² za otvaranje vreća sa glasačkim listićima kojom se nalaže otvaranje vreća sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata na biračkim mjestima po nivoima kako slijedi:
Nivo Općinsko vijeće - 080A004, 080A005A, 080A006B, 080A007A, 080A009A, 080A010A, 080A014A, 080A023B, 080A023C, 080A024, 080A026A,
Nivo Načelnik općine - 080A014A.

OIK je nakon dobijanja naloga, donijela Rješenje³³ o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika za biračko mjesto za pravilno objedinjavanje utvrđenih rezultata i organizovala pravilno utvrđivanje rezultata.

Ponovno brojanje glasačkih listića je obavljeno dana 09.10. 2024. godine sa početkom u 11:00 sati u sali Mješovite srednje škole Kalesija.

Akreditovani posmatrači za Lokalne izbore 2024. godine su bili prisutni u toku brojanja poštujući pravila posmatranja akreditovanih posmatrača.

Pravilno objedinjavanje rezultata vršeno je na isti način i po istim procedurama koje važe kod prebrojavanja na biračkom mjestu.

O ponovnom brojanju glasačkih listića obaviješteni su svi politički subjekti ovjereni za učešće na lokalnim izborima 2024. godine kao i javnost putem Neon TV, Radio Feral, Web portali: nkp.ba, infoplus.ba, neon.ba, Zona 080 i Kalesijske novine.

³⁰ Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 31/24, 43/24), službena evidencija OIK Kalesija

³¹ Jedinstveni informacioni zborni sistem - JIIS

³² Naredba broj 05-1-07-2-3168-1/24, od 08. 10. 2024. godine

³³ Službena evidencija OIK Kalesija

SANKCIJE ZA KRŠENJE IZBORNOG ZAKONA BiH

Za kršenje odredbi Izbornih zakona u Bosni i Hercegovini, novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM, a maksimalno do 10.000 KM kaznit će se fizičko lice zaposleno ili angažovano u izbornoj administraciji, uz izricanje zabrane angažovanja u izbornoj administraciji od 4 godine.³⁴

U ranijim izbornim ciklusima bilo je izricanja sankcija za predsjednike, članove i zamjenike članova biračkih odbora sa područja osnovne izborne jedinice Kalesija, i to novčanih kazni uz izricanje zabrane angažovanja u izbornoj administraciji od 4 godine.

Na Lokalnim izborima 2024. godine bilo je otvaranja vreća sa glasačkim listićima, otvaranje vreća sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata na biračkim mjestima te da je na nekim od tih biračkih mjesta bilo odstupanja u odnosu na evidentirane rezultate izbora od strane biračkog odbora a zapisnici sa ponovnog brojanja su dostavljeni CIK BiH.

Ukoliko CIK BiH utvrdi postojanje osnova za provođenje postupka za utvrđivanje odgovornosti bit ćemo o tome obaviješteni i CIK BiH će zamolnicom, u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku³⁵, tražiti da OIK Kalesija izvrši određene procesne radnje u tim postupcima.

Razlozi za izricanje sankcija za izbornu administraciju propisani su Izbornim zakonom i Uputstvom.

Ako bi došlo do težih prekršaja na biračkim mjestima, ona bi mogla imati obilježja krivičnih djela protiv izbornog prava za koja su nadležni pravosudni organi, pa je važno imati u vidu i odredbe krivičnih zakona kako slijedi:

- Krivičnim zakonom BiH³⁶ propisane su sankcije za teže povrede izbornih procedura, pri čemu je najblaža zapriječena mjera novčana kazna ili šest mjeseci zatvora, a najveća zapriječena mjera pet godina zatvora.
- Krivičnim zakonikom Republike Srpske³⁷ propisane su sankcije za teže povrede izbornih procedura, pri čemu je najblaža zapriječena mjera novčana kazna ili šest mjeseci zatvora, a najveća zapriječena mjera pet godina zatvora.
- Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine³⁸ propisane su sankcije za teže povrede izbornih procedura, pri čemu je najblaža zapriječena mjera novčana kazna ili tri mjeseca zatvora, a najveća zapriječena mjera pet godina zatvora.
- Krivičnim zakonom Brčko distrikta BiH³⁹ propisane su sankcije za teže povrede izbornih procedura, pri čemu je najblaža zapriječena mjera novčana kazna ili šest mjeseci zatvora, a najveća zapriječena mjera pet godina zatvora.

34 Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 i 31/24)

35 Službeni glasnik BiH, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 41/13 i 53/16

36 Službeni glasnik BiH, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/01, 31/23 i 47/23), članovi 150 - 155a.

37 Službeni glasnik RS, br. 64/17, 104/18, 15/21, 89/21, 73/23 i „Službeni glasnik BiH“ br. 9/24 - odluka Ustavnog suda BiH, članovi 215 - 223.

38 Službene novine FBiH, br. 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23), članovi 194 - 199.

39 Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 19/20, 3/24 i 14/24), članovi 191-196.

OIK-a Kalesija je ostvarila dobru saradnju sa Općinskim načelnikom, Policijskom upravom Kalesija koja je i prije održavanja izbora, na dan izbora i poslije izbora vrlo profesionalno uradila svoj dio posla u vezi sa kompletnom provedbom izbora, sa političkim strankama koje su i u periodu prije izbornog dana i na dan izbora vodili fer i korektne izborne i predizborne aktivnosti bez većih incidentnih situacija, JU BKC "Alija Izetbegović" Kalesija, JU "Centar za socijalni rad" Kalesija, JU osnovnim školama i MSS Kalesija u čijim prostorijama su bila smještena biračka mjesta, Neon televizijom Radio "Feral" Kalesija, web portalima "Kalesija online", „Zona 080, "Nezavisni Kalesijski portal", " infoplus", "Kalesijske novine" i Udruženje mladih „Trik" Kalesija.

Posebno mjesto u pripremi i realizaciji izbornih i postizbornih aktivnosti zauzima Centar za birački spisak, čiji uposlenici su svojim aktivnim radom i zalaganjem doprinijeli da se izbori provedu na način kako su i provedeni, vrlo kvalitetno.

Osim ovih organa, vrlo uspješna i profesionalna saradnja je ostvarena sa Centralnom izbornom komisijom BiH i sekretarijatom Izborne komisije.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

VII

Analizom svih aktivnosti, prije, za vrijeme i poslije Izbora, sve do objave konačnih rezultata, ocjena je da su izbori na području općine Kalesija provedeni vrlo uspješno u skladu sa Izbornim zakonom i podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH.

U cilju poboljšanja uslova za provođenje narednih izbora naophodno je:

- normativno urediti pitanje odustajanja od članstva u biračkim odborima,
- tehnički unaprijediti izborni sistem,
- neke podzakonske akte izmijeniti u smislu dodatne konkretizacije određenih pitanja unutar istih.

OIK Kalesija se zahvaljuje na punoj podršci u provođenju izbora na području općine Kalesija, Općinskom vijeću i Načelniku općine, kako za finansijsku podršku iskazanu kroz Budžet općine, obezbjeđenje prostornih uslova tako i za svaku drugu pruženu pomoć i razumijevanje u realizaciji predviđenih aktivnosti i obaveza OIK-e koje se nebi mogle uspješno realizovati bez adekvatne pomoći organa lokalne samouprave.

Kalesija, januar 2025. godine

PREDSJEDNIK

Hajrudin Huseinović, mr. prava

1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 i 31/24).
2. Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24, 43/24).
3. Pravilnik o upotrebi i izradi izvoda iz CBS („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
4. Pravilnik o postupku imenovanja i razrješenja biračkih odbora za Lokalne izbore u Bosni i Hercegovini 2024. godine. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
5. Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
6. Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
7. Uputstvo o žrijebanju političkih subjekata za mjesta u biračkom odboru. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
8. Uputstvo o izmjeni uputstva o žrijebanju političkih subjekata za mjesto u biračkom odboru za Lokalne izbore 2024. godine. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24, 46/24).
9. Uputstvo o redoslijedu i rokovima izbornih aktivnosti. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24).
10. Uputstvo o uvjetima i procedurama o akreditovanju izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini. („Službeni glasnik BiH“, broj: 27/22, 31/24 i 41/24).